

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többzrí hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 30 kr.

Vasuti összeköttetésünk a fővárossal.

A MÁV. helybeli üzletvezetőségének ajánlva.

Debreczen, decz. 3.

Rég ideje már, a mióta töprenkedünk magunkban, vajjon nem lehetne valamit változtatni azon a lassu, késedelmes és alkalmatlan vasuti és postai összeköttetésen, amelyben városunk Budapest fő- és székvárossal van.

Sehogy sem fér a fejünkbe, hogy ma, a mikor a villám ereje és gyorsasága teljesen rendelkezésünkre áll s készségesen szegődik eszméink, gondolatunk, kényelmünk szolgálatába, miért kell nekünk, az ország legfontosabb, legértékesebb vidéki metropolisának még mindig az elmellőztetés, az elhanyagoltatás orzpirító szegényét tűrnünk, szenvednünk.

Nincsen Magyarországnak egyetlenegy vidéki gócpontja sem, a mely saját vagyoni erejének súlyánál határának kiterjedtségénél, produktumainak sokfélesége és bőségénél, a vele érdekközöségben levő nagy vidék gazdaságánál fogva jobban megérdemelné az állam részéről az okszerű fejlesztést, támogatást, előzékenységet és kedvezést, mint a legnagyobb magyar cultur-város, Debreczen.

És mégis, nincsen talán ez országunk egyetlen számbavehető városa sem olyan, a mely a mellőztetésnek, a kiszípoloztatásnak, a felszemvevésnek ennyi elkésérlő jelét volna kénytelen léptenyomon tapasztalni, mint ez a mi nagyirtörő és nagyra hivatott civitásunk.

Nem említve a mult idők hosszú bünlajstromát, nem szégyenletes, nem felázító-e a hatalmas kezelőinek városunkkal szemben tanusított azon eljárása, hogy daczára magas kulturánknak, rendezett anyagi viszonyaiknak, a közénk telepedőkre vonatkozó temérdek díjtalan anyagi és szellemi előnynek, nincsen a közelmult és a jelen alkotásai között egyetlenegy olyan állami intézmény sem, a melynek árát ne velünk, Debreczen sz. kir. város adózó polgárai val fizettette volna meg.

Itt van, hogy egyebet ne is említsünk, az állami főreáliskola, a melyet egészen a város építettett, fentartásához pedig évenként jóformán többel járul, mint maga az állam és még sincs vele szemben semmi joga, semmi befolyása, semmi előnye.

Itt van a királyi tábla, a melynek díszes palotáját a hozzátartozó óriási telekkel együtt egészen Debreczen város ajándékozta a nála milliószorta gazdagabb államnak.

Itt van a . . . De minek folytassuk?

Nincsen városunkban egyetlen országos jellegű intézet sem, amelynek létesítése első sorban ne városunk értelmes polgárságának bőkezűségéből vált volna lehetővé.

Az állam velünk szemben a kihasználás politikáját folytatja, még pedig annak is a legönzőbb fajtáját, a mely viszonozást nem ismer, nem akar ismerni.

De alig van méltóbb okunk panaszkodni valami miatt, mint a miatt a rossz közlekedés miatt, a melyet a fővárossal való érintkezésünkben kárhoztatva vagyunk.

Valóságos delizsánsz-vállalat számbamehet az a kiszolgálás, a melyben minket a MÁV. neve alatt ismeretes közlekedési vállalat részesít.

Debreczen távolsága Budapesttől összevissza csak 224 km. Ezt rendes járásu vonat megteszi 224 perc alatt, a melyhez számítva még a Debreczen és Budapest közé eső 24 állomásra átlag 2 percczel számított tartózkodási időt, a rendes járásu vonatnak ide kellene érnie Budapestről 248 perc alatt, vagyis 4 ó. 8 perc alatt. És mégis a Budapestről legelőször érkező vonat délután 3 óra 34 perccor ér legjobb esetben városunkba.

Ebből következik, hogy a fővárosi napilapokat, amelyeket Budapesten már reggeli 6 órakor széltére olvasnak, mi délután 6 órakor, tehát teljes 12 órai késéssel kapjuk kezünkbe. Hasonlóképen vagyunk a postán érkező minden dolgunkkal. A fővárossal való levelezésünk lassu, nehézkes és bosszantó.

Hogy a mi mellőztetésünk annál inkább feltűnjék, egy kis összehasonlítást teszünk a Budapesttől körülbelül egyforma távolságra fekvő, vagy jelentőségüknél fogva megjegyzésre méltó városok vasuti összeköttetése és a miénk között.

Budapestről Debreczen felé indul a legelső postavonat d. e. 9 ó. 40 p.-kor. Ezzel szemben:

I. Bécs felé Bruckonát 6 ó. 40 p.-kor reggel gyorsvonalat, amely a 115 km.-re fekvő Komáromban van d. e. 9 ó. 57 p.-kor, tehát olyan időben, a mikor a mi postánk alig hagyta el Kőbányát; a 142 km. távolságra eső Győr t. eléri 10 ó. 56 p.-kor és a 220 kmnyire fekvő Brucknál az ország határára ér déli 1 ó. 24 p.-kor és így 2 ó. 10 percczel előbb, mint hozzánk, a kik pedig csak 4 kilométerrel lakunk messzibbre.

II. Bécs felé Marcheggén át 7 ó. 30 p.-kor indul az első gyorsvonalat és a 213 kmre fekvő Pozsony

már d. e. 11 ó. 24 p.-kor már megkapja az első fővárosi postát.

III. Ruttka felé indul reggeli 7 órakor gyorsvonalat, s a 215 kmnyire fekvő Zólyombá ér 11 ó. 25 p.-kor.

IV. De legtanulságosabb reánk nézve a Budapest—Lawoczei vonal, a melyen az első gyorsvonalat reggeli 7 ó. 20 p.-kor indul el, és a 128 kmnyire eső Füzes-Abonyban van d. e. 9 ó. 53 p.-kor, a 184 kmnyi Miskolcz-on 11 ó. 7 p., a 224 km. (épp annyi, mint Budapest és Debreczen egymástól való távolsága) Szerencsen 12 ó. 3 p.-kor, a 260 kmnyire eső Sárospatak-on van 12 ó. 55 p.-kor (tehát Spatak messzebb van Budapesthez 36 kmrel és mégis előbb ér oda a vonat 2 ó. 39 percczel, sőt még Munkácsra is, amely Bpesttől 354 km., s így 130 kmrel messzebb van, mint mi, még oda is 11 percczel előbb ér a bpesti posta, mint Debreczenbe.

Azt hisszük, hogy ezek mind igen tanulságos és igen jellemző adatok arra az eljárásra nézve, a melyet a közlekedési politika eddigi irányítói városunkkal szemben megengedhetőnek tartottak.

Hát ha még hozzá adjuk, hogy Debreczennek, az ország 2-ik fővárosának, Budapesttel nincsen gyorsvonalati összeköttetése, mert az, amit a hivatalos menetrend olyanul tüntet föl, közönséges omnibus-vonat, a mely még »megálló helyek«-en (pl. Ebesen) is tartózkodik s valóságos visszazalélesszámbamegy, hogy gyorsvonalitárákat szednek rajta.

Legvilágosabb lesz, ha a számokat szözlaltatjuk meg. A Bpestől d. u. 2 óra 15 p.-kor induló gyorsvonalat P-Ladányba ér 5 ó. 48 p.-kor d. u. Itt ketté szakad. Az igazi gyorsvonalat indul N-Várad felé, az u. n. gyorsvonalat czammog mi felénk. Az igazi gyorsvonalat a P-Ladány—N-Várad 67 kmnyi utat megteszi 1 ó. 20 p. alatt, az u. n. gyorsvonalat a P-Ladány—Debreczen között elterülő 44 kmt befutja 1 ó. 21 p. alatt.

Hozzá még a mi u. n. gyorsvonalunk postát (rendszeresen) sem nem hoz, sem nem visz, s így levélbeli közlekedésünk a képzelhetőleg nehézkesebb.

Ezeken az állapotokon változtatni, gyökeresen javítani kell. Javítani kell anynyival is inkább, mert a küszöbön levő millenárius ünnepélyek a forgalmat előreláthatólag is meghuszszorozzák.

Értesülésünk szerint nem sokára összeül a külföldi vasutak képviselőiből és a M. Á. V. igazgató tanácsából alakulandó nagy comité, a mely a millenium

alkalmából a kellő internacionális összeköttetés létesítéséről fog tanácskozni.

A M. Á. V. debreczeni üzletvezetőségéhez, s különösen annak mostani kiváló fejehez, városunk jól felfogott érdekében azzal a nyilvános kéréssel járunk, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a M.-Sziget—Körösmező határszéli vonal megnyitásával egyik legfontosabb internacionális vonalnak, az Odessa-Ostendeinek városunkon kell keresztül mennie: tegeyen előterjesztést a M. Á. V. igazgatóságánál arra nézve, hogy városunkat a fővárossal gyorsabb járatú és alkalmasabb idejű igazi gyorsvonatokkal kösse össze; hogy városunkat, amely az államvasutakkal szemben szinte a tékozlásig bőkezű volt, viszonzásul részesítették legalább annyi figyelemben, hogy ne legyen kénytelen viczinális vonal módjára döcögögni Püspök-Ladányig.

Hisszük, hogy mostani felszólalásunknak, ha több nem is, annyi haszna mindenestre meg lesz, hogy városunk és társadalmunk döntő körei gondolkodni fognak ezen a kérdésen, a melynek az általunk ajánlott módon való rendezése kiszámíthatlan haszonnal járna városunkra mind közgazdasági, mind kereskedelmi, mint kulturális tekintetben.

Grotius.

A képviselőház mai ülése. A részletes tárgyalás ma a megkezdett hévvel folyt tovább. A tegnapi ülésről lemaradt záróbeszédét Holló Lajos ma tarthatta csak meg.

Felsőszécsényi néppárt. A „Magyar néplap” című ultramontán zuglap volt f.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Vallomás.

Irta: **Tassi Miklós.**

A falu végén levő árokban egy rongyokba burkolt, félgymagány emberre találtak. Csak szívének lassu dobogása árulta el, hogy még élet van benne. — Biró uram, mint jó keresztényekhez illő, helyet adott a szerencsétlennek, s családjával hozzálátott, hogy megmentse a haláltól, ha még lehetséges.

Befektették puha, meleg ágyba, dörzsölték különféle szerekkel, felváltva, hol az apa, hol a fiu, begöngyölték meleg pokróczba, végre két órai kitartó munka után halk sóhaj ropent el a bezárt ajkak közül s a beteg megmozdult ágyában.

Felveté homályos, megtört fényű szemeit, körültekintett a házban s alig hallható hangon kérde:

— Hol vagyok?

— Ne féljen semmit, jó helyen van. Szegény barátom, mondá sajnálkozva Biró uram, bizony azt hittek, hogy meghalt. Anyjuk hozta csak abból a meleg ételből, tudom jól fog esni!

Biróné asszonyom behozott egy tányér párolgó levest s megkínálta vele a beteget. Ez megpróbált ágyából felemelkedni, de nem bírt, erőtlenségül hanyatlott vissza a párnák közé.

— Nem, nem bírok — mondá tompa hangon.

De azért beletöltötték a levet; mi jó hatással volt, mert a beteg utána lassan, csendesen elaludt.

szerkesztője tegnap délután 1 órakor érkezett meg a budapesti nyugati pályaudvarba, hol katolikus papok s az általuk felízgatott cseledek — nagyobbára a vidékről felcsődítve, várták. Lepsényi Miklóst, ki királyszerűségért 6 hónapi fogházbüntetését töltötte ki nagy óvációkban akarta részesíteni a központi néppárt. Az államrendőrség a legszélesebb körű intézkedéseket fogantatosította meg, hogy a nagyobb szabású néppárti heccet megakadályozza, mi sikerült is. A néppárt e tennyeivel helyeselte Lepsényi büntetését, tehát a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményt követett el. A pályaudvar előtt már a délelőtti órákban a következő tartalmú zöld cédulákat osztogatták:

Magyar katolikusok!

Lepsényi Miklós katolikus áldozárt a „Magyar Néplap” szerkesztőjét a zsidók erőszaka folytán hat hónapi börtönrre ítélte az esküdtszék.

Börtönt szenvedett, mert védte a hitét, az üdvözítő anyaszentegyházat, mindnyájunkat.

Juniusba vetették börtönrre a mártír apostolt, december 2-án szabadul ki.

E napon december 2-án hétfőn délután egy negyed két órakor érkezik Budapestre, a nyugati pályaudvaron száll ki (váci körut) ott fogadják ünnepélyesen, fehér lányok, katolikus polgárok, nők, hogy diszhintón a Szécsényi-kioszkba vigyék, ahol babér koszorút, emlékalbumot nyújtanak át neki.

Jőjtek katolikusok tömegesen a nyugati pályaudvarhoz pontban egy órakor és kiáltatok egy „éljents” az egyház börtönt szenvedett apostolához, Krisztus szolgájához. Ott lesz az ország minden vidékének katolikusága küldöttségileg képviselve.

Jőjtek, ne késsetek mutassátok meg, hogy élünk, előre Szűz Mária nevében!

Mikor felébredt, már alkonyatra járt az idő, a nap bűcsü sugarai megaranyozták az ablak üvegeit s félhomályt terjesztettek a szobában. A beteg első tekintete az ágya körül ülőkre esett, kik a legnagyobb figyelemmel lesték minden mozdulatát.

Halvány pir borítá el halvány arcát, szederjés ajkai meg-megrándultak, mosolyogni akart, de nem tudott.

Egyszerre erős köhögés vett rajta erőt. Melle meg-meghördült, arca elkeült, minden perczben azt lehetett várni, hogy megfulad.

A körülötte levők aggódva nézik kinlódását.

— Szegény, szegény! mondogatják, nem sokáig viszi.

Végre szünet a roham. A beteg gyöngye elhaló hangon megszólalt:

— Jó emberek! köszönöm a szivességet, mit velem tesztek! Ne fárasszatok tovább magatokat, úgy sem segíthettek már rajtam. Halottatok a hörgést? A halál postája volt az. Érzem, tudom, hogy el kell mennem oda, hova oly sokan mentek már előttem, de a honnan csak egy sem tért vissza. Megyek örömmel, úgy sincs senki, aki sajnáljon. Gyermekek nem sir utánam, feleség nem öleli át koporsómat s nem áztatja könnyeivel. Nem tudom éle, vagy elköltözött ő is a másik hazába? Ha élne is jajszó helyett átkot ejtene hült porom felett: sirás helyett öröm ujjongásba törne ki, hálát adna az Istennek, hogy tőlem a gyilkostól, élete megrontójától, a nevére szegény, gyálázatot hozótól megszabadul.

— Milyen láza van, — mondták a körülötte állók.

— Félre beszél!

A kőbányai sertés piac megnyitása.

Kőbánya, december 2.

Teljes felesztendei szigorú zárlat után a kőbányai sertés piacot felmentették a zárlat alól és újra megnyitották. Ezzel az intézkedéssel megszűnt az az időszak, mely a hazai állattenyésztésnek és általában a mezőgazdaságnak mérhetetlen károkat okozott. Állattenyésztésünk még hosszú ideig fogja megérzni azt a csapást, melyet a sertésvesz megpusztította.

A kőbányai piac megnyitásával egyidejűleg a miniszter a piacnak egyik legnagyobb hiányán is óhajtott segíteni s ezért egyidejűleg felszólította a székesfőváros törvényhatóságát az önálló sertés-vágóhid sürgős létesítésére. A főváros e kötelessége teljesítésére rögtön hajlandónak nyilatkozott, mert maga is mindent meg akar tenni, ami a kőbányai piacot újabb veszedelmektől megóvhatná.

A földmívelésügyi miniszternek az a rendelete, mely a kőbányai piac megnyitását elrendeli, november 30-án kelt és a következő intézkedéseket tartalmazza:

A kőbányai sertés piac fertőtlenítése befejeztetvén, további rendeletmegengedem, hogy december 15-től kezdve beiföldi sertéseket ismét erre a piacra szállítani lehessen a piac állategészségügyi rendtartására megállapított határozmányok megtartásán felül, azonban még a következő feltételeket kövömm ki:

1. Kőbányai piacra sertéseket csak olyan községből szabad szállítani, melyben a sertésekre veszélyes ragadós betegség miatt zár nincsen s csak akkor, ha a sertések ily községben legalább 10 napon át, más sertésektől elkülönítve állottak és vasutra való felrakásuk előtt állami állatorvos által eszközölt vizsgálat alapján teljesen egészségeseknek bizonyultak.

2. A sertéstulajdonos Kőbányára szánt sertéseinek számát és az elkülönítés helyét az illetékes községi eljárásúknak jelentse be és az elszállítás napját táviratban az illetékes

— Oh ne higgyétek ti azt, hogy nem tudom, mit beszéltek. Nagyon is jól tudom! Üljetek le ide mellém jó emberek, ide közelemben, azt hiszem, lesz még annyi erőm, elmondom, életem történetét.

Biró uramék leültek s feszült figyelemmel lestek el minden szót, mely a beteg ajkai elhagyta.

— Nem hittem volna soha, hogy így halok meg. Ha valaki mondta volna, a szemem köze nevettem volna. S imé! Milyen végére mehetetlen az isten rendelése!

Jó módú szülők egyetlen gyermeke voltam. Szüleim a mellett, hogy kitanítottak, szép vagyont hagytak reám, melyből könnyelműen megélhettem volna.

Midőn szüleim elhaltak, még alig 22 éves smindenben ifju könnyű vérév voltam. Nem gondoltam a holnappal soha, egyedül a jelennek éltem. A kéj, a gyönyör mámorító poharát fenéki akartam üríteni, azt gondoltam színművel van tele, csak akkor tértem magamhoz, mikor már a salakot, a keserű cseppeket kezdtém megízlelni.

De már akkor késő volt.

A vagyon, a mit örökölttem, szétszóródott, mint a polyva, csak a romjai maradtak meg. Egy pár száz forintocská volt, a mit megmenthettem. Ezzel ott hagytam szülővárosomat s elmentem otthon keresni, a hol nem ismer senki. — Egy kis városkában húzódtam meg. Hivatalt kerestem s kaptam is irnokaságot a járásbírósnágnál. Kevesett jövedelmezett ugyan, de elég volt. Szegényesen éltem, próbáltam kevéssel megélni. Eleinte nehezen ment, de később beletörődtem, megszoktam. — S hogy vissza ne essem az örvénybe, megnősültem.

állami állatorvossal is közölje. A rakodások csak december 15-én vehetik kezdetüket.

3. A községi előjáróság e végből kiküldött közege által a bejelentés vétele után azonnal meggyőződik az elkülönítés végrehajtásáról és ellenőriztetni ezt mindaddig, a míg a sertéseket, vasutra rakás céljából el nem hajtják.

4. Hizlalo telepeken, pusztákon, majorokban, legelőkön stb. más sertésektől köztudomás szerint amugy is külön tartott sertésállományokból Kőbányára szállítandó sertések elkülönítésétől eltekintek; a bejelentés, kötelezettséget azonban ily sertésekre nézve is fenntartom.

5. Ha az elkülönített sertések más sertésekkel érintkeznek, vagy ha az elkülönített sertések között megbetegedés vagy elhullás fordul elő, akkor a sertéseknek Kőbányára szállítása csak abban az esetben engedhető meg, ha az állatorvos vizsgálatlall megállapította hogy a sertések kedvezőtlen egészségi állapotára gyanuk nincsen.

6. Sertésekre szóló marhalevelet csak abban az esetben szabad Kőbányára irányítani, ha annak hátlapján a községi előjáróság igazolja, hogy a sertések tartózkodásának helyén sertésekre állategészség-rendőri zárlat nincsen, továbbá, hogy az elszállítandó sertéseket, illetve a 4 pontban említett állományokat legalább 10 napon át és az elhajtásig külön tartották.

7. A vasuti közegek csak megfelelő záradékkal ellátott marhalevel alapján vehetnek fel sertéseket Kőbányára való szállítás végett.

8. Kiváló gondot kell fordítani az állami állatorvosnak a vasuti kocsiknak vizsgálatára. Kifogásolt kocsit újabb fertőtlenítés nélkül alatszállításra használni tilos.

9. Az elkülönítés és állatorvosi vizsgálat költségei a sertések tulajdonosát terhelik.

10. A vizsgálat költségei csupán napidíj és utazási költség. Vizsgálati díj nem jár.

11. Kőbányára érkező oly sertésszállítványok, melyeket állami állatorvos vizsgálata nélkül adtak fel vasutra, vagy a melyekben a kirakáskor csak egy darabot is valamely, sertésekre ragadós betegségben szenvedőnek találunk, azonnal a származás helyére visszazsállítandók, vagy pedig azonnali leölés céljából közvetlenül budapesti henteshez szállítandók.

KÜLFÖLD.

A vitás tengerszem. Az osztrák parlament lengyel klubja tegnap délután a magyar-gácsországi határon levő vitás tengerszem kérdésében tartott ülést, mert Krakkó városa a klub közbenjárását kérte arra nézve, hogy e kérdés, mely Gácsországra nézve rendkívül nagy jelentőséggel bír, ne úgy oldassék meg, mint azt a magyarok kívánják. Az emlékiratban egyuttal küldöttség menesztését kéri B ad e n i miniszterelnökhöz, hogy ő Galicza érdekében ellensúlyozza a magyar belügyminiszternek e kérdésben tett és Galicziában nagy aggodalmat kellett nyilatkozatát. A klub a küldöttség menesztését elhatározta és azt Salesky fogja Badeni elé vezetni.

Kávéházi történet.

Néhány rendes kávéházi alak döszölt a szomszéd asztalnál, mikor egy görbe lábu, hajlott orru, apró szemű ur lépett a terembe.

— Jer ide Miska, jer ide, integettek feleje a többiek.

A Miskának szólított ur helyet foglalt az asztalnál.

— Van valami érdekes hír?

— De még milyen! — szólt a jövevény, nyelvvel csettentve.

— Mi az! Halljuk! sürgették a többiek és siettek cigarettel, szivarral kínálni őt, sőt az egyik kapuczinert is rendelt számára.

— Ismerték ugye a veres Dolfi feleségét, azt a magas szőke asszonyt?

— Hogy ne, hogy ne... Csodáltuk is, hogy tudott ehhez a csunya emberhez menni feleségül, mikor mehetett volna máshoz is.

— Eppen ezt akarom elbeszélni.

Sokan emlékeznek még reá, mikor a veres Dolfi a fővárosból ebbe a vidéki városkába hozta azt a gyönyörű asszonykát, kibe a fél város szerelmes lett nemsokára.

Nem tudta senki, hogy ki volt az apja? Váltóképes volt-e vagy se, s mennyit móríngolt a lánya tőle? Csak azt láttuk, hogy az asszony elegancia tekintetében lepípálta a többieket, s elbolondította a fiatal embereket egyaránt.

— Ugy van!

— Hogy honnan vette a veres Dolfi a pénzt a nagy háztartáshoz, arról nem tudott senki sem. Pedig az a kis rófos bolt nem hozott be annyit, hogy gazdája estélyeket adhasson, meg a nagy urakkal járasson. A szép asszony, kinek sokan tették a szepet, állítólag megközelíthetetlen volt. Kaczerkodott mindenki-vel, talán találgat is adott némelyiknek, de reményen kívül egyébbel sem kecsgettette az udvarlók seregét. A kis rófosboltban két segédet tartott a gazda, pedig azelőtt egy se volt, ő maga pedig hetekig se nézett az üzlet után, hanem, mint hírlétt, egyre kártyázott előkelő barátaival, s egyre nyert.

Egy országgyűlési képviselő vesztett legszívesebben, azt tartotta szegény, hogy a ki szerencsétlen a játékban, az szerencsés a szerelemben.

— De hát a történet hol marad? kiáltozták türelmetlenül a hallgatók.

— Mindjárt arra kerül a sor!

A veres Dolfi a mult héten tengeri fürdőre utazott a feleségével. De én tudom, hogy nem fürdőzni ment, hanem — megszökött.

— Hova? Miért?

— Külföldre szökött a törvény keze elől.

— Hogyan?

— A veres Dolfinak nem volt felesége az a szép asszony soha.

— Hát?

— A szeretője sem!

— Lehetetlen!

— De ugy van. Ott a fővárosban ismerkedtek meg két év előtt, s mint a lapok írták, örök hűséget esküdtek egymásnak a dohány-utcai zsinagógában. No hát ebből egy szó se igaz! Mint férj és feleség jöttek ide, s a szép asszony ezrekig pumpolta meg az itteni urakat, míg a férje kártyán nyert tőlük.

— Ki hitte volna!

Elvettem egy fiatal árva leányt. Boldogan élünk két évig. Ekkor áthelyeztek egy nagyobb városba. — Ettől kezdődik az én szomorú hisztóriám. Csakhamar barátságot kötöttem többi társaimmal, kik elhívtak magukkal a kávéházakba időtölteni. Lassanként belemerültem az előbbi életbe.

Az otthon kezdett hideggé válni. Nem éreztem magam jól nőm körében. — A kávéház vált otthonomná. Ha elvégeztem a napi teendőmet, nem haza tértem, mint máskor, hanem a vendéglőbe, barátaim körébe a kártya-asztalhoz. Szegény nőm hába kért, könyörgött; könnyezve omlott sokszor lábaimhoz, átkulcsolta térdem, úgy rimánkodott, hogy térjek a jó utra, — nem ért semmit. Nem tudott megteríteni a köny, a jajszó, a daemon, a játék-szenvedély annyira hatalmába kerített. Szerettem volna menekülni tőle, de nem bírtam, lekötve tartá lelkemet.

Sokszor napokon keresztül nem mentem haza, nem akartam látni nőm szenvedő arcát. A hivatalt is elhanyagoltam, minék az lett a következménye, hogy egy szép napon tudtomra adták elbocsátásomat. — Ki lettem téve nőmmel együtt a legnagyobb nyomornak. Ez végsőképpen elkészerített. Főnökömet vádoztam elüzetéséért. Elmentem hozzá, kérttem, könyörgöttem előtte, hogy helyezzen vissza, — hajthatatlan maradt. A mi akkor szivemben megfogant, a pokol szülőlte volt. — Vad állat voltam, nem ember többé. A boszu érzet tölté el egész lényemet. Boszut, veres boszut esküdtem főnököm ellen!

Haza mentem. Megöleltem, megcsókoltam nőmet s megígérttem neki, hogy ezután a jó utra térek. Hogy örült szegény! Pedig ha

csak sejtette volna is, mit akarok, jobban sirt volna mint valaha.

Alig vártam, hogy bealkonyodjek. Észrevétlenül elszökötem hazulról. Egyenesen főnököm házába mentem. Egyedül volt honn, épen íróasztalánál dolgozott.

A vad indulat teljes erővel kelt föl lelkemben. Észrevétlenül kinyitottam az ajtót s a másik perczben egy jól irányzott ütés következében — főnököm a szoba padlójára terült. S most a pénz ördöge is megszólalt keblemben. Tudtam, hogy főnököm gazdag ember. — Felfeszítettem a szekrényt, a benne levő pénzt magamhoz vettem s mint ki jól végeztes dolgot, tovább álltam.

A mint kiértem a szabadba, megremegettem. A hideg levegő kizőzanított. — Feltárlt előttem bűnöm egész nagyságában. Egyszerre gyáva lettem, elhagyott a bátorság. Futottam, nem tudtam magam sem hova. — Elbujdokoltam l'Érdőkben, hegyek közt tévelyegtem, kerültem az embereket. — Ha megrörent közelemben a levél, üldözőket véltem közeledni; kerülte szemem az áom, nem tudtam aludni, folyvást előttem lebegett a meggyilkolt veres alakja s szegény elhagyott nőmé! Vajjon mi lett belőle? Ama szomorú emlékezetű nap óta mit sem hallottam felőle! Ugyan kitől is hallottam volna, hiszem azóta emberrel nem is beszéltem, kerültem messziről őket.

A pénz, ha hozzá nyultam, égette kezeimet. Fű, fa, virág mind-mind azt sutogta fülembe: »gyilkos«!

A madár dalában nem gyönyörködtem, a méh döngése nem ringatott álomba, minde-nikből azt hallottam felém szállani: »gyilkos vagy«!

Ha szellő suhant keresztül a fák ágai közt; ha a szélvész meg-megreccsgetti a tölgyeket; ha a mennydörgés öblös hangja meg-rázkódtatja a hegy ormokat s rémült ordítása hallatszott a megfélemlt vadaknak: én ezt hallottam folyvást fülemben csengen: »bűnhődsz, mert gyilkos vagy!«

Itt megállt a beteg. A köhögés megújult. Egész teste remegett, a víz csurgott róla, lankadtan hanyatlott alá párnáira. A körülte üők borzadva nézték szenvedélyt.

A mint megszűnt a roham, rekedt, fuldokló hangon folytató:

— Két év óta hordozom magammal a kint, a szenvedélyt. Nem bírtam tovább. Beteg lettem. — Az éhség és hideg is üldözött. Mig egészséges voltam, tudtam magamnak télen is ételmet keresni, de most már nem. Zsebemben volt ugyan a pénz, de nem mertem hozzá nyulni. Egyszer próbáltam s úgy égette a kezemet. Nézzétek, most is itt van a helye! Nem látjátok? Oh én érzem most is a fájdalmat Ugy sa jog a seb!

A beteg arca kipirult, keble lázasan pihegett, a láz kitört rajta teljes erővel.

— Ni... Fordítsatok meg, nem akarom látni! Zárjátok be az ajtót, ne ereszszétek be!... Ott van, — már közelit... Ne... ne nyulj hozzám!! nem én vagyok! Eredj!... mit keresel itt?... Jaj! oly hideg a kezéd!!... Ne érints! Hagyj nekem békét... én nem bánalok!... Itt a pénzed... vidd el! meg van mind egy krajczárig!... Ne hagyjátok!... Emberek!...

Még egyet hördült a mell, a karok erőtlennül hagyatlottak alá s a zaklatott lélek ott hagyta porhüvelyét.

A Miskának szólított ur előre nyújtotta nyakát, mint a ki titkot akar mondani.

— A veres Dolfi felesége egy híres kalandornő volt, kit most mindenfelé köröznék.

A pinczér, ki hátuk megett állott, kiejtette a kezében tartott tálcát és a poharak csörömpölve törtek szét a padlózatán, úgy hogy mindnyájan arra fordultak.

— Ügyetlen! — kiáltotta rá a fizető pinczér. No meg is látszik rajta, hogy nem való nagy üzletbe!

A fiu pedig, — mintha a szívére vette volna a dolgot, sirni kezdett. — Nem lehetett több tizenhét évesnél, mert különben nem siratta volna meg az összetört poharakat.

Vagy másért sirt?

Reporteur.

Tanúgy.

Tilos a kézcsoók. Pozsony város egész ségügyi bizottságának ülésében egy bizottsági tag azt az indítványt tette, hogy a leányiskolában annyira divatos kézcsoókat tiltsák el. Az indítványozó azzal okolta meg indítványát, hogy a kézcsoókkal a ragályos betegségek, minő difteritisz, hörgő hurut stb. átszarmaztatnak. Az egészségügyi bizottság elfogadta az indítványt és a tanács útján fogja fölszólítani az illető iskolásokat e határozat megvalósítására.

Nők az egyetemen. A budapesti egyetem reformja országsszerte e rokonszenves fogadtatásban részesül. A nő-világ már siet is élni az alkalommal, a mit neki ez a moderu újítás nyújt. Miat értesülünk, a közoktatásiügyi miniszterhez három gyógyszerész felesége, kik tanítóképzőt végeztek, folyamodványt adtak be, engedje meg nekik, hogy már a jövő szemeszterben a gyógyszerészi kurzust hallgathassák, feltéve, hogy a latinból a vizsgát leteszik. A tanítóképzők oklevelei azonban tudvalevőleg nem képesítenek arra, hogy velük az egyetemre lehessen iratkozni és ezért a három hölgy folyamodványában arra is megkérte a minisztert, hogy engedje meg tanítóképzőt végzett hölgyeknek, hogy iratkozhassanak az egyetemre is, ha latinból érettségi vizsgát tesznek. A miniszter a napokban fog dönteni a kérvények fölött.

Zsidó iskolák monográfiája. Az orsz. izr. tanítóegylet a millénaris nemzeti ünnep emlékére a hazai zsidó iskolák egyetemes monográfiájának kiadását határozta el. A felekezeti legelőkelőbb köreiben élénk tetszéssel fogadták e dicséretre méltó, de egyszersmind nagy áldozatokkal járó határozatot. Számos község, mint a pesti, szegedi, kecskeméti, győri, miskolci stb. erkölcsi és anyagi támogatást ígértek. Kívánatos, hogy a kulturhistóriai becsesel bíró mű minden hitközség iskoláját felölelhessen.

A millénlumi tornaverseny. A közoktatási ügyi miniszter a millénlumi tornaverseny rendezésével megbízott végrehajtó bizottság elnökévé Berzeviczy Albertet, alelnökké Klamarik Jánost, tagokká pedig: Amtmann Gézát, Bely Mihályt, Collaud Ferenczet, Cherven Florist, Cseőke Ferenczet, Demeczky Mihályt, Éberling Istvánt, Erődi Bélát, Felsmann Józsefet, Gerenday Györgyöt, Hömann Ottót, Iszer Károlyt, Kovács Gyulát, Kovács Rezsőt, Kun Gyulát, Mauerer Jánost, Mauritz Rezsőt, Nentvich Jakabot, Oberolly Jánost, Ottó Józsefet, Porteleky Lászlót, Porzolt Jenőt, Rózsavölgyi Gyulát, Szedlacssek Lajost, Terydönt, Verédy Károlyt, Vecsey Istvánt és Zsinger Árpádot nevezte ki.

Színház.

Az új honpolgár. Tegnap újra zsufoolt házat vonzott a színházba Kövessy Albert alkalmi bohózata. Az előadás ugyszintén a szereplők a megszokottak voltak. A czimszerepet ez alkalommal Krémér Jenő játszotta, bár elég jó alakítást nyújtott és a mi egy kissé meglepett bennünket, d i s k r e t i s volt, mégis jobb lesz azt a szerepet, ifj. Németh János kezében meghagyni, a kit az Isten is Goldstein Száminak teremtett.

Irodalom és művészet.

A. M. T. Akadémia I. osztályának ülése. Az akadémia nyelv- és széptudományi osztálya tegnap délután öt órakor Zichy Antal elnöklété alatt ülést tartott. A tárgysorozat első pontja Némethy Géza I. tag „Virgilius Didó”-ja című felolvasása volt. E nagy érdeklődéssel meghallgatott értekezést Balassa József t. tagnak felolvasása: „A rövid magánhangzók történetéről” követte. Szinnyei Józsefnek f. évi márcziás 4-én tartott felolvasásából indul ki, melyben e jelles nyelv-tudósunk ama véleményét ismertette és bizonyította, hogy a régi magyar nyelv rövid magánhangzói maiaknál rendszeren 1 fokkal zártabbak voltak. Tagadja, hogy a régi magyar írásmód ingadozó volta miatt nem tekinthetjük a nyelvemlékeket elfogadható bizonyítékoknak, és végül ismetelten hangoztatja Szinnyei érdemét, a ki e nagyfontosságú nyelv-tudományi kérdésben ilyen szép eredményt mutatott fel. Ezután Zichy Antal imertette Kazinczy leveleinek VI. kötetét, mely az 1808—1809 évében írott leveleket tartalmazva, kiváló érdekléssel bír már csak azért is, mert az annyiszor megvitatott győri inszurrekcióról is olvashatuk beúne egy s más érdekes kijelentést és szubjektív ítéletet.

A. Vasárnapi ujság. decz. 1. száma 25 képpel jelent meg. Első cikke: »Az ágyai tragédia. Thewrewk Istvántól, ki ebben a »Vasárnapi ujság» részére megírta a László főherceget ért végzetes szerencsétlenség hiteles történetét s ezt azokkal a fényképekkel együtt közli, a melyeket József főherceg a tragédia színhelyéről fölvételet, s a József főherceget által az ágyai erőről készített térkép-pel. E cikket a szerző megjelenése előtt elküldötte József főhercegnak Würshofenbe, ki nov. 28-án kelt levelében azt egészen helyesnek mondja. — A »Vasárnapi Ujság» e számaának további közleményei: »László főhercegről», Thewrewk Istvántól. — »Megis.» Költemény, Justh Bélától. — Regénytár: »Bácsy Jakab.» Regényes történetek a XVII. századbeli hajduvilágból. Irta Deli (Tury Gyula rajzaival.) — »Kaukázusi elbeszélések.» (Képekkel.) Irta Gnyevics P. P. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső. — »A kutyá büvölő.» Pusztai életkép. Irta Szívós Béla. — »Egy elfeledett magyar feltaláló.» — »A vadmacska.» (képpel.) — »Határőrök.» Orosz életkép. — »Szaradatok a német nyelvről.» — A Képzőművészeti Társulat teli tárlata. (Innocent, Karvaly és Neogrady festményeivel és képekkel a Képzőművészeti Társulat teli kiállításáról fényképfelvételek után.) — Szamota István. (Arcz-képpel.) — »Duse Eleonora.» (képekkel Duse legujabb fényképei után.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. — A »Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap», a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Házassági bejelentések. decz. 3.)

Kovács Lajos és Pap Mária.
Kovács Imre és Szemán Juliánna.
Pataki András és B. Tóth Zsuzsánna.
Berecz György és Molnár Juliánna.
Ari Károly és Deák Zsuzsánna.
Hozdik Ferenc és Nagy Mária.

(Házasságkötések. decz. 3.)

Kantor Ferenc és Gyöngyösi Erzsébet.
Elhalálozások 1895. decz. 2-án.)
Major András (ref. 21 hó. vörheny.)
Jármay György (ref. 11 é. tüdőlob.)
Tóth Erzsébet (ref. 10 hó. kanyaró.)
Mogyorósi Juliánna (ref. 4 é. vörheny.)
Bánki Lajos (ref. 10 hó. velesz. gy.)
László János (ref. 16 hó. görcsök.)
Weissenberg Jakab (izr. 9 napos, velesz. gy.)
Kovács Imre (ref. 16 hó. vörheny.)

Csige (leány ref. halvasz.)
Malatinszki Mária (ref. 23 hó. tüdőhurut.)
Ladányi Mária (ref. 17 hó. agyhártyalob.)
Özv. Tormáné Gombos Zs. (ref. 68 é. szivhüdes.)
Kiss Irén Róza Mária (r. k. 2 hó. bélhurut)

A ki a »Debreczen»-re 1896. január elsejétől új előfizetőül már most jelentkezik, f. évi decz. havában ingyen kapja lapunkat.

Ujdonságok.

Városi bizottsági tagok választása.

A városi törvényhatósági bizottságban négy választott bizottsági tag helyüresedésbe jövén, ezeknek választása a folyó 1895. év december hó 11-ik napjára — szerdára — tüzetett ki.

Választandó lesz:

1. Az első (Hatvan-utcai) választó kerület által egy bizottsági tag. Választási elnök: Lengyel Imre, — választási hely; a kere-kedelmi akadémia földszinti torna-terme.

2. A negyedik (Kossuth-utcai) választó kerület által egy bizottsági tag. Választási elnök: Szabó Kálmán, — választási hely a városháza kis terme.

3. A hatodik (Piac-utcai) választó kerület által két bizottsági tag. Választási elnök: Szesztina Lajos, — választási hely a városháza nagytetme.

A választásra jogosítottak nevsora a törvény értelmében az országgyűlési képviselő választók folyó évre érvényes névjegyzékéből mindenki kerületre nézve a választási elnöknek kiadatott.

Minden választónak e választás alkalmával személyesen előmutatandó igazoló-jegy kézbesítettik s a szavazat lapok is ugyanakkor fogmak kiosztatni, melyekre mindenik választó az általa megválasztani kívánt egyén nevével feljegyzi.

A választás a szavazók nevének és nyilvános feljegyzése mellett, személyesen beadott szavazat-lapok által történik, ha a szavazat-lap több nevet nem tartalmaz, az utóbbi név számba nem vétetnek.

A betöltött szavazat-lapok e választás napján reggeli 9 órától kezdve délután 4 óráig a választás helyiségében adandók át. A kitűzött időn túl szavazatlapok el nem fogadhatnak.

Ha oly egyén választatik meg, ki mint legtöbb adót fizető már tagja a törvényhatósági bizottságnak és a választást elfogadja, helye a sorrendben következő legtöbb adófizető által pótolhatik.

Az a ki több kerületben választatott meg, Jzon kerületet fogja képviselni, melyet a polgármesterhez intézendő nyilatkozatában megjelölni fog, a többi kerület újból választ.

Felhivatnak tehát a választók, hogy a választásra kitűzött időben és helyen igazoló-jegyeiket s betöltött szavazat-lapjaikat magokkal vivén, megjelenjenek.

A választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztott tag választathatási képessége ellen tett észrevételek a választástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz, — melynek elnöke Tóth Antal ügyvéd — nyújtandók be.

* **Ferencz napja.** Ma, decz. 3-án virradt fel a Ferencz napja. Ez alkalomból pártunk szeretett elnöke, Rigó Ferencz, volt bihari orsz. képviselő, számos üdvözléletet kapott. Üdvözléssel és sok szerencsekívánattal kereste fel őt pártunk és szerkesztőségünk is.

* **Kitüntetések.** A király Bede Imre h. szoboszlói és Szathmáry István h. bőszi református tanítókat sok évi buzgó működésükért a koronás érdemkeresztel tüntette ki.

* **Nagy idők tanuja.** Száday Zoltán és Ottó, 1848—49-es honvédszázados, november 27-én 66 éves korában meghalt Takta-Szadán.

* **Eljegyzés.** Felsőbaracsi ifj. Gily Ede hírlapíró társunk, a D. H. felelős szerf. készítője eljegyezte néhai Hacker József özvegyének kedves, szép leányát, Olgát.

* Számonkérés a megyén. A megyei számonkérés gróf Dévényi József főispán elnöklése alatt folyó hó 5-én a vármegyeház nagy termében ülést tart, a melyen a megyei tisztviselőknek az év II-ik felében teljesített munkásságát teszik vizsgálat tárgyává.

Vidéki hírlapírók Budapesten.

A vidéki hírlapírók e hónap 8-án nagy országos gyűlésre mennek fel Budapestre, hogy ott a vidéki hírlapírók országos egyesületét, segítő és nyugdíjintézetét megalapítsák. A gyűlésük december 8-án lesz az Otthon írók és hírlapírók körének nagytermében, s több mint háromszáz vidéki napi és heti lap lesz ezen az országos ülésen képviselve. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter ez alkalommal meghívta a vidéki hírlapírókat, hogy nézzék meg az ezredéves kiállítás előmunkálatait, a már elkészült csarnokokat, hogy odahaza a személyes impressziók alapján irhassanak olvasóiknak. A kiállítás igazgatósága, mely egy napon át vendékekül tiszteli a vidéki sajtó képviselőit, kint a kiállítás területén nagy ebédet is ad a tisztelőkre.

* Közigazgatási bizottsági ülés.

A városi közigazgatási bizottság f. hó 5-én ülést tart, a melyen az anyakönyvvezetői és anyakönyvvezető helyettesi állásokra beérkezett pályázati kérvények felett dönt.

* Csokonai ünnepély a főiskolában.

A debreczeni főiskola Magyar Irodalmi Önképző Társulata a főiskolai énekkar közreműködésével folyó évi december hó 5-én, csütörtökön délután 4 órakor a főiskolai éneketermében Csokonai emlékülünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: I szakasz: A »Tihanyi eckőhoz.« — Előadja az énekkar. Megnyitó beszéd, S. I. és Elemér társulati elnököktől. »A reményhez.« Előadja az énekkar. Ünnepelelőadja: Oláh György 4 jh. Szavolja Bagaméri Károly 2 th. Bölcsődal, Nyisznyaitól. — Előadja az énekkar. Komoly szavaltat, Kálmán Gyulától. II. szakasz. Népdal-egyveleg, Lányitól. Előadja az énekkar. »Gretchen eskőja.« beszéd, írta Zivuska Andor 3 jh. Dal a csikóboros kulaeshoz. Előadja az énekkar. Vig szavaltat, Maklári Papp Ernőtől. Dalünnep, Thernőtől. Előadja az énekkar. A termet fél négy órakor nyitják ki.

* Veres-kereszt-egylet gyűlése.

Ma délután három órakor a Veres-kereszt-egylet debreczeni fiókja a városháza nagy termében Veressné Szalmáry Teréz urnó elnöklése alatt ülést tart, a melyről szóló tudósítást lapunk holnapi számában fogjuk közölni.

* Szünő járvány. Az Ohat pusztán járványszerűleg fellépett kanyaró szünőféltben van. Mint hírlík a napokban a pusztai iskoláját ismét megnyitják.

Az ügyvédi kamara új tisztikara.

Elnök dr. Kola János kir. tan. titkár dr. Megyery Pál, ügyész Des Combes Henrik, pénztárnok Juhász Ignác, választmányi tagok Simonffy István, dr. Kemény Mór, dr. Haumann Ignác, Pólya Béla, Bodnár István, dr. Orbán József, Takács Ferencz és dr. Tüdös János, választmányi póttagok dr. Freund Jenő, dr. Nagy Kálmán, dr. Mariska György és Nagy Sándor.

* Esküvőhöz nem kell koszorú.

Mar tudniillik a polgári esküvőhöz. Sokszor előfordult, hogy a házasulandók közönséges, sőt rongyos ruhában mentek az anyakönyvvezetőkhöz, a ki viszont a szertartást így nem akarta eszközölni, valamiat akárhányszor megessett az új házassági törvények uralma alatt hogy az anyakönyvvezető csak akkor adta össze a feleket, ha ünneplőben, nászruhában jelentek meg, másképpen pedig visszaküldte őket, a mi pedig keblem' en hercezhurczát okozott. A belügyminiszter most rendeletet bocsátott ki az anyakönyvvezetőkhöz, a melyben meghatározza milyen formalitásokat szabad megkövetelni a felektől. Kimondja e rendeletben, hogy mindenki tisztességes ruhában tartozik eljönni a polgári házasságkötésre ellenben nem szabad követelni azt, hogy a menyasszony koszorúval jelenjék meg és hogy nászruhához hozzanak magukkal. Általában nem szabad az anyakönyvvezetőkhöz olyan magatartást tanusítani, a mely az egyházi esküvőt utánozza, nehogy a

házasulandók feleslegesnek tartják az egyházi összejedást.

* A szabadságharc-szobor. A szabadságharc-szobornak tudvalevőleg az ezredéves ünnepre kellene elkészülnie. Most már a szobor a legnagyobb érőkődés mellett sem készülni el, már azért sem, mert penzalapja már esztendőnk óta változatlanul áll. Nehány évvel ezelőtt ugyan a fővárosi közgyűlése kérdőre vonta a bizottságot: meg lesz-e a szobor a meghatározott időre s akkor a bizottság el is határozta, hogy a gyűlést újból megindítja, azonban a határozat végrehajtására máig lépéseket nem tett. A fővárosnál tömredék különféle alapot kezelnek s a szabadságharc-szobor alapja az, a mely esztendő óta egyetlen krajczár adományával sem szaporodott. A szobor alap most a mai napig járó kamataival együtt 207.154 frt 85 kr.

* A közigazgatási börtön lakói. A múlt hónapban a városi közigazgatási börtönben állandóan szállást kapott 16 rab, kiknek élelmezési költsége a városnak 86 frt 40 krajczárjába került.

* Latinul tanuló nők. A szabad liceumban a nők számára rendezett latinnyelvi és mennyiség-tanfolyamok előre láthatólag szép sikert ígérnek. Már 15 hallgatója van a tanfolyamnak, leginkább tanítónők és tanítóképző intézeti növendékek. Azok részére, akik utólagosan jelentkeztek, a társaság az elmulasztott pótlására decz. 3-án d. u. 4—6 óráig külön előadást tartat a budapesti belvárosi reáliskolában.

* A vegyesházasságok megáldása.

A pécsi ízr. hitközség tegnapi közgyűlésén foglalkozott a budapesti rabgyűlésnek a vegyesházasságok meg nem áldására vonatkozó határozatával. Ullmann M. Károly indítványára a hitközség kimondta, hogy a vegyesházasság megáldása mellett foglal állást, s e határozatát pártolva végett valamennyi ízr. hitközségnek megküldi.

* Pletyka telefon.

Mindazoknak, a kik szerelmi vallomásokot, vagy egyéb szívügyeket, kötelesséket és üzleti titkokat beszélnek meg telefonon embertársaikkal, bizalmasan értesítjük, hogy a telefon mostanában nem titoktartó. Nem akarjuk ezzel a központi kisasszonyokat gyanúsítani, mert az ő titoktartásuk szigorubb, mint bármely gyóntató lelkeséje. Ez a nagy titoktartás az ő részükről különben is érthető. Egy hónap alatt sem volnának képesek azt a sok titkot elárulni, a mi egy óra alatt kapcsolásaik nyomán a kezeik alatt 4—500 irányba a drótokon ömlik. A más titkát azonban maga a telefon árulja el illetéktelen füleknél. A mióta a dér leesett s a sodronyokon vastag rétegekben fesszük, a finom dér szirmok átvezetik a hangot a párhuzamosan szaladó egyik sodronyról a másikra. Így aztán az áthallás folytonos. A mások beszélgetései tisztán érthetően hallhatók. Szóval a debreczeni telefon mostanában ki pletykálja a legnagyobb titkot is, tehát ügyeljen mindenki arra, hogy mit beszél abba az öröngős masinába.

* Kölcsey szülőfaluában, Széde m e t e r e n a ref. egyház régi roskatag templomát újra megerősítvén, azt a napokban ünnepies istentisztelettel adták át szent céljának.

Kölcsey e templomban nyert keresztiséget 1790. augusztus 9-én s az akkori hiányos anyakönyvvezetés folytán az elavult anyakönyvben csak ennyi foglaltatik: »In anno 1790. Tempora Michaelis Makódi Pastoris Baptisati... Tekéntetes Kölcsey Péter urfiát Ferentzet kereszteltem 9. augusztai. Keresztanyja T. Mihálydiné asszony.« — A Kölcsey birtok és szülőház jelenlegi urnője, Csikszentsimoni I. Ida urnó a renoválás alkalmával egy remekművű, 12 változatu orgona harmoniumot ajándékozott az egyháznak a templom használatára.

* Tombola estély belügyminiszeri engedéllyel. A belügyminiszter engedélyezte, hogy a Frőbel-gyermekkeret december 7-én tartandó húzás és tombola

játékkal egybekötött estélyére 1200 drb 30 kros tombola-jegyeket kibocsáthasson és azok lottó díját s nyemény adóját, tekintettel a jótékony célra, 2 és fél százalékra mérsékelte.

* Találtatott. Egy fehéres sárga szőrű egy éves, herélt vizsla kutya találtatott. Tulajdoosa átveheti Árok-utca 741. szám alatt.

x Csódtömög. A Szenczy és Welkovits csódtömögéhez leltározott összes áruk végkiárulása ma a Csanak házban, a »Bika« szálloda mellett, megkezdődött.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, decz. 2.

Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

A képviselőház mai ülésén a napirend tárgyalása előtt Szilágyi Dezső elnök bejelent, hogy a vallás szabadságról szóló törvényjavaslatot a király szentesítette.

Lukács László pénzügyminiszter ezután rövid beszéd kíséretében törvényjavaslatot nyújtott be egy millió millenárís korona veretéséről.

Hermann Ottó és Polónyi Géza személyes kérdésben szólaltak fel.

Ezután tarthatta csak meg Holló Lajos záróbeszédét, melyben kifejté az inkompatibilitás megszorításának szükségességét.

A megejtett szavazásnál azonban a többség elvetette a beadott határozati javaslatokat míg a tételt változatlanul elfogadta.

Hosszabban tartó vita fejlődött ki az új országház építési költségeinek tételénél, melynél Ugron Gábor, Szederkényi Nándor, Thaly Kálmán, Beöthy Ákos, Horánszky Nándor kérdik, hogy a királyok között ott lesz-e II. József szobra?

Bánffy Dezső báró miniszterelnök azt feleli, hogy e kérdésben csak akkor nyilatkozhatik majd, ha az építésről szóló évi jelentést megkapja.

Többség a tételt megszavazta.

Az absolutistikus kormány nyugalmazott közegeinek nyugdíj bételénél Lukács Miklós szólalt fel, s kijelenti, hogy ezt a tételt nem szavazza meg, mivel a vitéz honvedek nyomorognak.

Lukács Gyula ugyan e tételnél kérde a kormánytól, hogy mennyi nyugdíjjal kap Axszentin Széver, az oláh hazaáruló, még Lehnér György, az aradi 13 vértanu egyikenek özvegye nyomorgott.

Bánffy az ellenzék gunyakazaja közt azt feleli, hogy a nyugdíjakról discretioja tartja nyilatkozni, de kijelenti, hogy Lahner György özvegyéről gondoskodott a kormány.

A többség ezt a tételt is elfogadta.

Beszélek még Molnár Józsiás, Hodossy Imre a tételek ellen.

A közügyes kiadások tételénél Ugron Gábor felhozta a török eseményeket s azt mondja, hogy úgy látszik, miszerint háboru lesz. Kijelenti, hogy érdekeink Keleten nincsenek kellőképpen megvédve.

Bánffy azt feleli, hogy egy kitörendő háboru ki van zárva, mert a nagy hatalmak képesek a rendet fenntartani.

Ferencz napja.

Bpest, decz. 3. (A Debreczen eredeti távirata.) Kossuth Ferenczet ma névnapja alkalmával számos küldöttség üdvözölte, úgy a fővárosiak, mint a vidékiek. A vidéki függetlenségi és 48-as pártok táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat.

MUTATÓ TÁBLA.

Szerkesztőségi hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 7—12-ig d. u. 2—8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Muzéum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” ker eskakadémia palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11—12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9—12 óráig.

December 4. A városi földék berbeadása árverés.

December 5. Csokonai-ünnepély a főiskolai énekeremben.

December 7. A debreczeni zenede és Fröbel gyermekkert-egylet táncestélye az »Arany Bika« disztermében.

December 8. Hirlapírók kongresszusa Budapesten az »Otthon« kör helyiségében.

December 15. A »Zion« debreczeni betegsegélyező egylet« hállestélye.

December 15. A közgyűlési egylet közgyűlése.

December 20. Nyírvidéki vízlecsapoló társulat közgyűlése a városbáza nagytanácstermében.

December 23. Hajdúvármegye tisztújító közgyűlése.

December 26. A debreczeni munkás dalegylet datestélye a »Korona« vendéglőben.

December 26. A debreczeni iparos ifjuság önképző egyletének bálja a »Bika«-szálló disztermében.

December 31. A városi levéltárnoki állásra hirdelt pályázat lejárt.

December 31. A »Zion«, debreczeni betegsegélyező egylet« Sylvester-estélye.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet kárton-bálja.

Január 25. A Polgári-kör bálja az »Arany Bika« disztermében.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kereseteket, kéréseket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 10-től 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt; **Felülvizsgálat-tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartatnak meg. Jegyzőiroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s d. u. 2—4 jegyzői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. 4 veszi át.

MILLENNIUM.

Millenniumi szivarok. Az ezredéves ünnepre, mint említettük, két új fajta szivart hozat a pénzügyminiszter forgalomba. Az egyiknek a hivatalos neve »Operás special«, a másiké »Operás D.« Az árak még nincsenek megállapítva, de úgy látszik, az első 12—13, a második 6 kros szivar lesz. A főváros összes dohánygyárában ezeknek az új szivaroknak a gyártása foglalja most le a munkások nagy részét.

A millenniumi kiállítás Amerikában. Amerikában élő magyar honfitársaink szép tettel öhajják bebizonyítani, hogy a nagy távolság dacára is igazán szeretik hazájukat és hajlandók érte még áldozatokat is hozni. Többen ugyanis azt az ajánlatot tették a kiállítási igazgatóságnak, hogy teljesen díjtalanul vállalkoznak arra,

hogy beutazzák egész Amerikát s különösen az Egyesült-Államokat és minden nagyobb városban néhány felolvasást tartanak Magyarországról, népéről, szebb vidékeiről s különösen a millenniumi kiállításról. A szebb vidékeket és a kiállítást pedig nagy vetítő képeken is bemutatják, hogy az Európában utazó yankeek annál nagyobb kedvet kapjanak a kiállítás megtekintésére.

CSARNOK.

Álom.

Irtá: **Kalocsa Róza.**

(Folytatás.)

— Jó, hát én fizetek kelmeteknek harmincz krajczárt egynek-egynek, ahány napon a kertjükből dolgoznak. Aztán felírjuk és maguk a kert terméséből visszafizetik nekem. Jó lesz így?

Az asszony rám nézett, valószínűleg azt gondolván, hogy elment az eszem.

— Majd megbeszélésem a leánnyommal, monda végre.

— Jó, tehát várok holnapig. Holnap reggel jöjjen el hozzám a leányával.

Eltávoztam. Leverten, elszomorodva. Talán másik faluba kellene mennem, vagy városba, hol az emberek értelmesebbek.

Utközben találkoztam az új tanítóval, eddig is kerestem már, de valahol szüretelni volt valami ismerősénél; az iskolás gyermekeknek szüreti szünetidejük lévén, azért szalagáltak az utcán.

Ez a szüreti vakáció különben csak hagyományos szokásból tartott meg, a falucska szőlő-kertjeit reg learatta a filoxera.

— Jó estét asszonyom, éppen önt keresem, én az új tanító vagyok. Az elődömtől hallottam, kit jobb helyre vittek, hogy ön már két ízben járt itt, kertészkedésre akarván tanítani a népet. Elődöm ábrándnak, álomnak nevezte az egész vállalkozást; én a legnagyobb jótétemenynek tartom. De nagy baj az, hogy én városi vagyok, nagy városban végeztem a praeparandiát és a kertészkedést csak elméletből ismerem, a mi gyakorlat nélkül egyenlő a semmivel. Pedig egész életemben anyyira vágyakoztam egy szép kert után. És most volna rá alkalmam, egy egész hold kertem van.

— Ismerem, hiszen tavaly és harmadéve igyekeztem azt berendezni.

— Tudom; de elődöm, valamint családjának közönye miatt teljesen hasztalanul.

— És most átengedi ön nekem a berendezést? kérdeztem élelken.

— Nem, asszonyom, a világért sem fogadom el fáradságát, de úgy tudom, hogy özvegy Borbélyné önnel járt kertje miatt. Én hát minden áldott nap elmegyek és megnézem, hogy és miként és mit dolgoznak önök és én nyomról-nyomra úgy fogok dolgozni kertemben.

— Egyedül, egy hold földet.

— Egyedül!? Feledi asszonyom, hogy nekem százöt jól megtermett fü tanítványom van. Majd azokkal együtt.

— De szülei? . . .

— Azoknak előzetes engedélyét mindenestre kikérem. És kimondom a bűvös szót, azt a nagy talizánt, hogy csak azokat viszem magammal dolgozni, kik jók és szorgalmasak. Itt a nemes verseny, ebben nem csalódtam még soha.

— Ifju kollegám, mondam neki, kezét nyujtva, ezt nekem, a répi tanítónak kellett volna jobban tudnom. De legyen, ha Borbélyné holnap reggel eljö hozzám, holnap délután lesz az első kertészeti leczkénk az ő kertjükből.

— És én holnapután az iskola kertjében ugyanazt a munkát fogom elvégezni, tanítva a gyermekeket mindarra, a mit öntől fogok tanulni.

És megindult a munka; az a formás

kis leány, az a Borbély Mariska nagyon ügyes tanítványnak bizonyult. Csakugy égett a kezén a munka. Nem mernék úgy ráesküdni, hogy ama bizonyos nemes verseny nem érvényesült-e itt is? Hiszen az ifju tanító minden este eljött számon venni, hogy mit és mennyit dolgoztunk? És én magam is nagy lelki gyönyörrel szemléltem, hogy a tanító kertjében cseppel sem kevesebb és rosszabb a munka, mint Borbélyéknál.

Fel volt már ásva és elkészítve a korai burgonyának a föld, hadd tegye porhanyóvá a téli fagy. Hasonlókép a sárgarépa, felutalva takaros agyakra. Ide, ha decemberben vagy januárban egy pár enyhe, verőfényes napot nyerhetünk, gyorsan elvetjük a sárgarépa és petrezselyemmagot, és mikor másoknak majd eszökbé jut a földet felásni, a mi répánk és petrezselymünk rég ki is kelt. . . . Az a hatalmas tábla amott zöld borsónak van szanva. Ebbe is belelopjuk József napja előtt a borsót vagy még korábban is, ha az idő engedi. A borsó még egy kis fagnak oda se néz.

Mily szépen zöldel amott a salátás ágy. Amott meg jó nagy tábla laboda, nini ott a sóska is kikelt már, a foghagyma és vöröshagyma bujik szintén. Ej no, a tanító ur bizony megelőz bennünket, Mariska, sürrüben rakja azt a talicska trágyacsomókat, mert szegyzsemre a tanító urna jobb termése lesz!

— Olyan nincs, kaczagja vissza a szép leányka, mig anyja fáradhatatlanul irtja kifelé a gázt.

— No, az őszi munkát jóformán elvégeztük, most már magamnak is haza kéne nézmem, mondam egy napon.

— Ne tessék itt hagyni bennünket, esengett Borbélyné, magunktól sem mire sem megyünk és csak a falu csufságai leszünk.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatózsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	688—89.
Uj buza őszre 1896.	7.18—20.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.20—22.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.08—10.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.48—49.

Bécsi gabonatózsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.23—25.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.62—64
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.46—48
Tengeri máj-jun.-ra	4.76—78

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 56. Páratlan bérlet 56.

Szerdán, 1895. Deczember 4-én.

Sarah grófnő.

Dráma 5 felvonásban. Irtá Ohnet György, fordította Fái I. Béla. (Rendező Hevessy)

S z e m é l y e k :

Gróf Chanalheilles, tábornok	Hevessy.
Severae Pierre, kapitány	Klenovits.
Sarah Donor	Klenovitsné.
De Cygne Blanche	Csorny B.
Merlott ezredes	Sándor E.
Madeleine leánya	Bajnóczy V.
Frotard Leopold	Tapolczay.
De Pomperán Hertor	ifj. Németh.
Zoe, neje	Kiss I.
Smordenné	Bogyó I.
La Livinier	Szathmári.
Quelhemár, kayitány	Essz J.
Inas	Göndör A.
Szobalány	Bárdos I.

Csütörtökön, decz. hó 5-én:

Kis herceg.

Operette 3 felvonásban.

